

Львівський національний медичний університет
імена Данила Галицького

“Затверджую”

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
_____ проф. Гжегоцький М. Р.
“__” _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Виробнича лікарська практика в терапевтичному
відділенні стаціонару”
для студентів 4 курсу медичного факультету
за спеціальностями:
7.12010001 «Лікувальна справа»
7.12010002 «Педіатрія»
7.12010005 «Медико-профілактична справа»

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри
внутрішньої медицини №1
протокол № _____
“__” _____ 2015 р.

завідувач кафедри
_____ проф. Абрагамович О.О.

на засіданні кафедри
внутрішньої медицини №2
протокол № _____
“__” _____ 2015 р.

завідувач кафедри
_____ проф. Радченко О.М.

Затверджено
на профільній методичній комісії з
терапевтичних дисциплін
протокол № _____
“__” _____ 2015 р.

Голова профільної методичної комісії
_____ проф. Радченко О. М.

ЛЬВІВ – 2015 р.

Робочу навчальну програму підготували:

Абрагамович О.О. – д. м. н., професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;

Білоус З.О. – к. м. н, асистент кафедри внутрішньої медицини № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького;

Федець А.Б. – к. м. н., асистент, завуч кафедри внутрішньої медицини № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з виробничої лікарської практики студентів IV вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена за спеціальностями 7.12010001 – "Лікувальна справа", 7.12010002 – "Педіатрія", 7.12010005 – «Медико-профілактична справа» напряму підготовки 1201 "Медицина" у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 №239, та навчального плану, затвердженого наказом МОЗ України від 23.07.07 № 417. Навчання за вищевказаними спеціальностями здійснюється на IV курсі за єдиним навчальним планом.

Відповідно до навчального плану, проходження лікарської практики передбачено у VIII семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних клінічних дисциплін: внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії та акушерства.

Практика студентів медичних факультетів проводиться в якості помічника лікаря терапевтичного, хірургічного і дитячого відділень та пологового будинку. Виробнича практика (лікарська) студентів IV курсу в обов'язку професійних обов'язків лікаря стаціонару триває 4 тижні – по 1 тижню в терапевтичному, хірургічному, дитячому відділеннях і пологовому будинку (відділенні).

Назва практики	К-сть тижнів	Кількість кредитів/ годин	Рік навчання/ VIII семестр	Вид контролю
Виробнича лікарська практика в терапевтичному відділенні стаціонару	1	1,5 кредиту / 45 год.	IV курс/ VIII семестр	Диференційований залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В ТЕРАПЕВТИЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ СТАЦІОНАРУ

Полягає у закріпленні практичних навичок в межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010005 – «Медико-профілактична справа».

Студент повинен:

- проводити опитування та фізикальне обстеження хворих та аналізувати результати,
- планувати схему клінічного перебігу захворювання,
- аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження,

- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях,
- проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань,
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань,
- брати участь у наданні невідкладної допомоги у випадку ургентних станів,
- виконувати необхідні медичні маніпуляції,
- засвоїти знання морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів фахової субординації у клініці.

Завданням практики є закріплення знань і умінь при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування) і подальше вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в місті і районі, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Структура та організація роботи лікарні; обсяг та форми роботи лікаря-ординатора (6 год.):

- вивчити структуру роботи медичного закладу,
- знати організацію роботи лікарні,
- ознайомитись з обсягом та формами роботи лікаря-ординатора,
- ознайомитись з принципами надання планової та невідкладної медичної допомоги терапевтичним хворим,
- навчитись вести медичну документацію,
- ознайомитись із нормативними документами, необхідними для роботи терапевта,
- навчитись застосування принципів етики та деонтології,
- ознайомитись з використанням сучасних технік консультування пацієнтів у практиці лікаря-терапевта,
- виконувати роботу помічника лікаря,
- приймати участь в обходах завідуючого відділенням та палатного лікаря, ранкових лікарських конференціях, клінічних конференціях у відділенні та клініко-патоморфологічних конференціях лікарні.

2. Скарги, анамнез, об'єктивне обстеження хворого; діагноз, план обстеження та лікування (6 год.):

- вміти проводити курацію тематичних хворих (збирати скарги та анамнез, проводити об'єктивне обстеження хворих, обґрунтовувати діагноз, план обстеження та лікування, оцінювати результати лабораторних та інструментальних методів досліджень, заповнювати історії хвороби та виписки із них, виписувати рецепти, вести температурні листки та листки призначень).

3. Діагностика та надання допомоги при невідкладних станах. Техніка виконання ін'єкцій (6 год.):

- вміти діагностувати та надавати допомогу при астматичному статусі, нападі бронхіальної астми, печінковій енцефалопатії, гіпертонічному кризі, нападі стенокардії, гострому інфаркті міокарда, серцевій астмі, набряку легень, порушеннях ритму та провідності, гострій нирковій недостатності, ускладненій пептичній виразці, печінковій коліці, ускладненнях вакцинації (кропивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок),
- навчитись виконувати внутрішньовенні, внутрішньом'язові, підшкірні ін'єкції та внутрішньовенні інфузії,
- визначати групу крові,
- вміти проводити пробу на сумісність,
- навчитись переливати кров і кровозамінники.

4. Реєстрація та опис ЕКГ, Ехо-КГ, УЗД внутрішніх органів, ендоскопічних методів обстеження. Основи вакцинопрофілактики (6 год.):

- самостійно записувати та інтерпретувати ЕКГ при різних патологічних станах,
- навчитись інтерпретувати дані Ехо-КГ, розрізняти структури серця,
- засвоїти принципи проведення та інтерпретацію результатів УЗД внутрішніх органів (величина, розташування, структура),
- інтерпретувати результати ендоскопічних методів обстеження,
- брати участь у проведенні зондування шлунка і 12-палої кишки,
- знати основи нормативної документації вакцинопрофілактики,
- вміти надавати допомогу хворим із післявакцинальними ускладненнями.

5. 1. Лабораторні та інструментальні методи діагностики у терапевтичному відділенні (4 год):

- навчитись інтерпретувати дані досліджень крові, сечі, калу, мокротиння, шлункового та дуоденального вмісту, плевральної рідини,
- брати участь у проведенні плевральної пункції та інших практичних навичок,
- інтерпретувати дані рентгенографії та рентгеноскопії,
- навчитись оцінювати дані показників зовнішнього дихання.

5.2. Диференційований залік (2 год)

ПЕРЕЛІК УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКІ МАЄ НАБУТИ СТУДЕНТ ВПРОДОВЖ ПРАКТИКИ ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ У БАЛАХ

№ п/п	Перелік навичок та вмінь	Кількість балів
1	2	3
1- 6.	Методи фізикального обстеження хворих та оцінка результатів огляду: <ul style="list-style-type: none"> - серцево-судинної системи - органів дихання - шлунково-кишкового тракту - сечовидільної системи - опорно-рухового апарату - ендокринної системи 	3-5 3-5 3-5 3-5 3-5 3-5
7.	Вимірювання АТ на верхніх та нижніх кінцівках	3-5
8.	Оцінка загального та біохімічного аналізу крові, тропонінового тесту	3-5
9.	Інтерпретація загального аналізу сечі та	3-5

	результатів проб Зимницького, Нечипоренка, Реберга	
1	2	3
10.	Інтерпретація коагулограми, ліпідограми	3-5
11.	Інтерпретація імуноферментного аналізу на вірусні гепатити	3-5
12.	Інтерпретація результатів шлункового та дуоденального зондування	3-5
13.	Методика запису і розшифрування ЕКГ, інтерпретація заключення холтерівського моніторування ЕКГ та велоергометрії	3-5
14.	Інтерпретація даних ехокардіографічного дослідження	3-5
15.	Інтерпретація даних показників зовнішнього дихання	3-5
16.	Інтерпретація даних рентгенографії та рентгеноскопії	3-5
17.	Інтерпретація даних комп'ютерної томографії та магнітно-ядерної томографії	3-5
18.	Інтерпретація даних ендоскопічних досліджень та даних рН-метрії	3-5
19.	Клінічна інтерпретація ультразвукового дослідження органів черевної порожнини.	3-5
20.	Інтерпретація показників на виявлення цукрового діабету та патології щитовидної залози	3-5
21.	Техніка проведення пункції плеври	3-5
22.	Техніка очищення кишківника	3-5
23.	Постановка алергічних проб (внутрішньошкірна, скарифікаційна) перед введенням лікарських засобів. Ін'єкції лікарських речовин (в/в, в/м, п/ш), кровопускання, визначення групи крові та резус-фактора	3-5
24.	Лікування захворювань внутрішніх органів згідно чинних протоколів надання медичної допомоги, що затверджені МОЗ України	3-5
	Сума балів	72-120

Примітка.

0 балів – студент припускається суттєвих помилок під час відповіді та виконання практичних навичок;

3 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, має задовільну практичну підготовку, але припускається помилок у виконанні маніпуляції, інтерпретації результатів додаткових методів дослідження;

4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вміє методично правильно обстежувати хворого, виконувати діагностичні та лікувальні маніпуляції, але припускається окремих неточностей у відповіді та виконанні практичних навичок;

5 балів – студент досконало засвоїв теоретичний матеріал, методично правильно обстежує хворого, виконує діагностичні та лікувальні маніпуляції.

4. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відображає систему оцінювання практики за традиційною (чотирибальною) та 200-бальною шкалою. Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником практики від бази практики (максимум 120 балів, мінімум – 72 бали) та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум – 80 балів, мінімум – 50 балів).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Бали з практики для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент до 139 балів	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Підсумковий контроль з дисципліни «Виробнича лікарська практика» (Лікарська практика в терапевтичному відділенні стаціонару) включає практичні навички та вирішення білету, в якому необхідно інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних обстежень.

Критерії оцінювання підсумкового контролю з дисципліни «Виробнича лікарська практика» Лікарська практика в терапевтичному відділенні стаціонару

Завдання	Бали	Оцінка (мінім.-макс.)
Практичні навички № 2	0-10-15-20	20-40
Результати лабораторних обстежень № 3	0-10-15-20	15-20
Результати інструментальних обстежень № 3	0-10-15-20	15-20
Сума балів		50-80

Примітка.

0 балів – студент припускається суттєвих помилок під час відповіді та виконання практичних навичок;

10 балів – студент засвоїв теоретичний матеріал, має задовільну практичну підготовку, але припускається помилок у виконанні маніпуляції, інтерпретації результатів додаткових методів дослідження;

15 балів – студент засвоїв теоретичний матеріал, вміє методично правильно обстежувати хворого, виконувати діагностичні та лікувальні маніпуляції, але припускається окремих неточностей у відповіді та виконанні практичних навичок;

20 балів – студент досконало засвоїв теоретичний матеріал, методично правильно обстежує хворого, виконує діагностичні та лікувальні маніпуляції.

**5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
З ДИСЦИПЛІНИ «ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА»
Лікарська практика в терапевтичному відділенні стаціонару**

1. Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару.
2. Опитування та фізикальне обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів системи кровообігу, травної, дихальної, сечостатевої, ендокринної, опорно-рухової та кровотворної системи.
3. Оцінка клінічних досліджень крові, сечі, калу.
4. Оцінка біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, сечі, мокротиння.
5. Оцінка результатів ЕКГ, Ехо-КГ, спірографії, рН-метрії, рентгенологічних досліджень, даних УЗД внутрішніх органів та ендоскопічних обстежень.
6. Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу.
7. Принципи лікування, первинна і вторинна профілактика основних захворювань органів дихання, травлення, кровотворення, серцево-судинної, сечо-статевої, опорно-рухової та ендокринної системи.
8. Надання невідкладної допомоги при астматичному статусі, приступі бронхіальної астми, бронхообструктивному синдромі, печінковій енцефалопатії, гіпертонічному кризі, нападі стенокардії, гострому інфаркті міокарда, серцевій астмі, набряку легень, порушеннях ритму та провідності, гострій нирковій недостатності, ускладненій пептичній виразці, печінковій коліці, ускладненнях вакцинації (кропивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок).

6. ЗРАЗОК ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Щоденник виробничої лікарської практики в терапевтичному відділенні лікарні

Студента _____

Факультету _____

Курсу _____ групи _____

Час практики: з _____ 20 р. по _____ 20 р.

14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	Присутність при проведенні Ехо-КГ, УЗД внутрішніх органів і т. д.	Інтерпретація даних Ехо-КГ, УЗД внутрішніх органів	2 2
------------------------------------	---	--	--------

Підпис керівника практики _____

Характеристика студента

Студент ЛНМУ

(прізвище, імя, по-батькові)

Пройшов практику в _____

(найменування відділення, ЛПУ)

За час проходження практики виконав

За час проходження практики студент зарекомендував себе _____

Висновки і оцінка:

Керівник практики: _____

(підпис) (Прізвище, ініціали)

Головний лікар: _____

(підпис) (Прізвище, ініціали)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анемічний синдром: сучасні засади діагностики та лікування : посібник / Абрагамович О.О., Петрух А.В., Заяць З.Є. [та ін.]. – Львів: Кварт, 2007. – 139 с.
2. Епоніми симптомів, синдромів, симптомокомплексів та хвороб внутрішніх органів : довідник / за ред. О.О.Абрагамовича. – Львів: Атлас, 2004. – 178 с.
3. Історія хвороби: сучасні вимоги до написання у терапевтичного профілю хворих / за ред. Абрагамовича О.О. – Львів: Атлас, 2007. – 41 с.
4. Клініко-лабораторні та інструментальні константи у клініці внутрішніх хвороб: довідник / Абрагамович О.О., Абрагамович М.О., Абрагамович У.О., Щербак Л.Ю. – Львів: Кварт, 2008. – 196 с.
5. Посібник з внутрішніх хвороб (в 10-ти частинах) / за ред. О.О.Абрагамовича, Л.В.Глушка, А.С.Свінціцького. – Львів: Атлас, 2004. – Т.1 – 561 с.; Т.2 – 725 с.
6. Сучасні класифікації та принципи формулювання діагнозів у клініці внутрішніх хвороб : посібник / за ред. О.О.Абрагамовича. – Львів: ПП “Кварт”, 2005. – 322 с.

**Зведений цифровий звіт про проходження виробничої практики з
внутрішньої медицини**

Студент _____ 4 курсу

Медичного факультету, група _____

На базі (ЛПУ) _____ міста _____

№ п/п	Перелік навичок та вмінь	Бали	Підпис безпосереднього керівника практики від базис практики
1	2	3	4
1- 6.	Методи фізикального обстеження хворих та оцінка результатів огляду: - серцево-судинної системи - органів дихання - шлунково-кишкового тракту - сечовидільної системи - опорно-рухового апарату - ендокринної системи		
7.	Вимірювання АТ на верхніх та нижніх кінцівках		
8.	Оцінка загального та біохімічного аналізу крові, тропонінового тесту		
9.	Інтерпретація загального аналізу сечі та результатів проб Зимницького, Нечипоренка, Реберга		
10.	Інтерпретація коагулограми, ліпідограми		
11.	Інтерпретація імуноферментного аналізу на вірусні гепатити		
12.	Інтерпретація результатів шлункового та дуоденального зондування		
13.	Методика запису і розшифрування ЕКГ, інтерпретація заключення холтеровського моніторингу ЕКГ та велоергометрії		
14.	Інтерпретація даних ехокардіографічного дослідження		

15.	Інтерпретація даних показників зовнішнього дихання		
16.	Інтерпретація даних рентгенографії та рентгеноскопії		
17.	Інтерпретація даних комп'ютерної томографії та магнітно-ядерної томографії		
1	2	3	4
18.	Інтерпретація даних ендоскопічних досліджень та даних рН-метрії		
19.	Клінічна інтерпретація ультразвукового дослідження органів черевної порожнини.		
20.	Інтерпретація показників на виявлення цукрового діабету та патології щитовидної залози		
21.	Техніка проведення пункції плеври		
22.	Техніка очищення кишківника		
23.	Постановка алергічних проб (внутрішньошкірна, скарифікаційна) перед введенням лікарських засобів. Ін'єкції лікарських речовин (в/в, в/м, п/ш), кровопускання, визначення групи крові та резус-фактора		
24.	Лікування захворювань внутрішніх органів згідно чинних протоколів надання медичної допомоги, що затверджені МОЗ України		
25.	Сума балів за засвоєння практичних навичок		

№ п/п	Практичні навички	Бали	Підпис керівника практики від університету
1.	Підсумковий контроль практичних навичок		

Оцінка за диференційований залік	Бали	Оцінка	Підпис керівника практики від університету

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

1. Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики.

2. Оцінювання засвоєння студентом практичних навичок та вмій здійснюється з використанням критеріїв, які вказані в робочій програмі відповідної практики та у щоденнику практики студента. Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль. Виконання практичних навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (далі Університет) систематично здійснює контроль ведення щоденників студентами. До підсумкового контролю з виробничої практики допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок з певного виду практики не менше, ніж 72 бали, представили звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики. Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

3. Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до щоденника, залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету. Щоденник практики зберігається на кафедрі впродовж 1 року.

4. Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

5. Студенти, які не виконали програму практики без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відраховуються з Університету.

6. Підсумки практики щорічно заслуховуються і обговорюються відповідними кафедрами, профільними методичними комісіями, Вченими радами факультетів та Університету.